

og deres Kontorer i saa høj Grad har haft den lokale Befolkning under deres Vinger, hvor en stor Mængde forskellige Anliggender angaaende Befolkningens Ve og Vel er blevet røgtet gennem Retsbetjentenes Kontorer, ikke blot judicielle Anliggender, men ogsaa administrative. Jeg vilde tro, at Hensynet til at skaffe Fuldmægtigene den Uddannelse, som ligger i Kendskabet til Befolkningens Forhold og Tænkesæt, vil gøre sig noget mindre gældende efter den tilbagetrukne Stilling, som Dommerne og deres Kontorer nu har faaet i Modsætning til tidligere; ikke at jeg tror, Kendskabet bliver uden Betydning, men jeg tror, det bliver af mindre Betydning, end det hidtil har været. Paa den anden Side mener jeg, at de Grunde, der taler mod at tillade Fuldmægtigene privat Praksis, er blevet stærkere nu, efter at man paa saa mange Omraader har gjort store Anstrengelser og bragt betydelige Ofre for i saa stort Omfang som muligt at sikre Dommernes Frihed og Uafhængighed paa alle Punkter. Jeg mener derfor, det er rigtigt, at man søger at naa til en Afskaffelse af Retsbetjentfuldmægtigenes private Praksis, men jeg maa erkende, som det allerede er fremhævet af den ærede første Taler (Nygart), at det er en meget dyr Reform, der her foreslaas. Den vil koste overmaade mange Penge, men naar man erkender, at det er i Retsplejens Interesse, at Reformen bliver foretaget, haaber jeg, at man ogsaa vil finde Udveje til at komme over de økonomiske Vanskeligheder. Jeg vilde ganske vist ligesom den ærede første Taler — hvis jeg forstod ham ret — kun med stor Bekymring se paa en Forhøjelse af Retsgebyrerne; de er sikkert allerede nu høje nok for den store Befolkning. Men man kan jo ogsaa gaa andre Veje, og særlig vilde jeg da nævne et Punkt, som, saa vidt jeg husker, blev berørt af den ærede sidste Taler, nemlig at man kan tænke paa at begrænse Antallet af Dommerembederne. Det er ikke tvivlsomt, at der omkring i Landet sidder overmaade mange Dommere, som har mindre at bestille; end det er rimeligt og forsvarligt, og man kan maaske gennem en Reform af Dommerembedernes Forhold naa til et mindre Antal Embedsmænd og derved spare et Beløb, som kan anvendes i Retsplejens Interesse paa andre Omraader, deriblandt det, vi her taler om.

Medens jeg altsaa mener, at man af Hensyn til Retsplejen bør søge Fuldmægtigenes private Praksis afskaffet, og mener, at man maa kunne komme over Bekostningen, vilde jeg meget gerne fralægge mig,

at den Resolution, som Sagførerermødet har vedtaget den 5. Oktober 1920, skulde have mindste Betydning for min Opfattelse. Paa dette Møde blev det vedtaget at henstille til Sagførerne ikke at lade sig antage som offentlige Sagførere, saa længe Spørgsmaalet om Retsbetjentfuldmægtigenes private Praksis ikke var løst. Jeg kan forstaa, at Sagførerne, efter at Forhandlingerne om Reformen er trukket ud i saa mange Aar, er blevet utaalmodige og meget ønsker en Løsning, men jeg finder det urigtigt og beklageligt, at Sagførerne, offentligt beskikkede Medhjælpere i Retsplejens Tjeneste, har ment her at kunne etablere en Blokade, at sætte Lovgivningsmagten Stolen for Døren og det endda paa et Omraade, som ikke direkte vedrører Sagførerstandens egne Forhold. Imidlertid har jeg med Glæde set, at mange og meget fremragende Sagførere har været imod den Resolution, der blev vedtaget paa Sagførerermødet. Jeg haaber, det vil vise sig, at det har været et overilet Skridt, og skulde det endelig være kommet til, at der var blevet etableret en Blokade, nærer jeg ingen Tvivl om, at en saadan Blokade vilde være løbet ud i Sandet; man vilde sikkert have fundet tilstrækkelig mange dygtige Sagførere, der saa ganske anderledes paa Sagen end Sagførerermødet, og som vilde have været villige til at hjælpe Statsmagten over de Vanskeligheder, som en Blokade overensstemmende med Mødets Beslutning kunde have medført.

Medens jeg altsaa nærer den Opfattelse, at man i Princippet bør slutte sig til Reformen, kan det naturligvis være tvivlsomt, hvorledes man skal ordne Enkeltighederne. Det kan være tvivlsomt, hvor langt man skal gaa i den endelige Ordning, om man skal indskrænke sig til at bringe Tjenestemandsløvgivningen i Anvendelse overfor Fuldmægtigene, eller man, som af den ærede foregaaende Taler nævnt, skal gaa noget videre. Det kan dernæst være tvivlsomt, hvilken Overgangstid man vil opstille — der kan vel ikke være nogen Tvivl om, at en vis Overgangstid vil være nødvendig. Jeg for mit Vedkommende tør ikke i dette Øjeblik udtale mig om, hvor lang den skulde være. Naar de interesserede Parter fra forskellig Side er blevet enige om en vis Tid, og Ministeren har sluttet sig dertil og i Bemærkningerne til Lovforslaget siger, at han mener, at Tiden ikke kan være kortere, er det vanskeligt for mig nu at kritisere dette Standpunkt, men det kan jo overvejes, om man muligt kunde komme til en noget kortere Overgangstid. Men